

Studije o Petriću

Izvorni članak UDK 02: 09/Petrić

Heinrich C. Kuhn, München

Brojanje onoga što se može regionalno izbrojiti

Prisutnost tiskanih radova Frane Petrića u njemačkim knjižnicama

Uvod

Frane Petrić (Francesco Patrizi da Cherso, Franciscus Patricius) prilično je osobit filozof iz više aspekata: njegova misao izražena u njegovim radovima doista je fascinirajuća, toliko da ga je učinila intenzivno proučavanim filozofom,¹ a različitost i *varietas* njegova *opus*-a odražava se u različitosti i *varietas* tema proučavanja njemu posvećenim. Štoviše: različitost i *varietas* mogu se pronaći i u recepciji njegove misli kao što je dokumentirana prisutnošću njegovih radova u različitim knjižnicama.

Jedan od načina razmatranja utjecaja i učinka filozofa i njegovih tekstova jest čitati i analizirati djela onih koji čitaju njegove tekstove ili tekstove na koje je utjecao.²

Drugi način istraživanja utjecaja i učinka filozofovih djela jest izmjeriti njegov utjecaj na riznice, koje su temelj za vjerojatno dobar dio njegove recepcije od čitatelja i autora – knjižnice. Proučavanje prisutnosti djela nekog autora u knjižnicama može dovesti do uvida koji se tiču njegove potencijalne recepcije od potencijalnih čitatelja.

1

Usp. impresivni florilegij Ivica Martinovića: Ivica Martinović (ur.), *Frane Petrić. O 400. obljetnici smrti hrvatskoga renesansnoga filozofa*, Dubrovnik, Nova serija, 8(1997), 1–3. Glede bibliografije o proučavanju Petrića: vidi Ivica Martinović, »Bibliografija o Frani Petriću između dviju obljetnica 1979.–1997.«, u: Ivica Martinović (ur.): *Frane Petrić. O 400. obljetnici smrti hrvatskoga renesansnoga filozofa*, Dubrovnik 1997. (kao gore). Glede Petrićeve recepcije, posebice od hrvatskih autora (od 1879. do 1992.): usp. Mihaela Girardi-Karšulin, »A chronological survey of the research into the work of frane Petrić with the Croats«, u: *Studia historiae philosophiae Croaticae* 2 (1993), str. 17–43; usp. također bibliografiju u Ljerka Schiffler, Frane Petrić-Franciscus Patricius: *Od škole mišljenja do slobode mišljenja*, Zagreb 1997., str. 297–324, te, naravno, druge priloge u ovom svesku i časopisu *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine*, u dodatku drugim bibliografskim izvorima poput *Iter* i *Bibliographie internationale de l'Humanisme et de la Renaissance*.

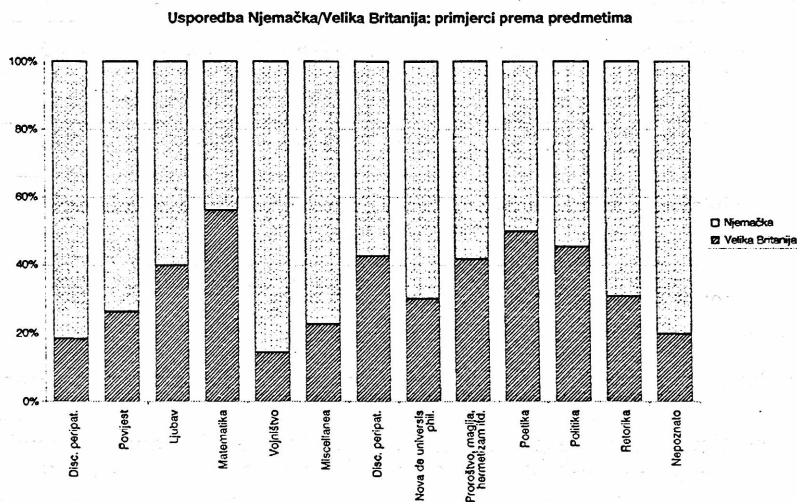
2

Vrijedilo bi uzeti u obzir kako citiranje nekoga djela od nekoga autora ne podrazumijeva nužno da se to djelo stvarno i pročitalo. Nalazi Mikhaila V. Simkina i Vwanija P. Roychowdhuryja, kako je vjerojatno samo 20% onih koji su 1973. citirali neki članak taj članak zaista imalo u rukama, mogli bi se vrlo dobro primijeniti (*mutatis mutandis*) i na druga područja... Vidi: Mikhail V. Simkin i Vwani P. Oychowdhury: »Read before you cite!« u: <http://www.arxiv.org/list/cond-mat/0212>: paper cond-mat/0212043, URL of PDF-file: <http://www.arxiv.org/ftp/cond-mat/papers/0212/0212043.pdf>. Ipak, usp. također Johanness Stegmannove primjedbe na taj članak (ASIS Special Interest Group on Metrics <SIGMETRICS LISTSERV.UTK.EDU>, 16 pros. 2002., 16:46:07, +0100, dostupno na URL <http://listserv.utk.edu/cgi-bin/wa?A2=ind0212L=sigmetrics&D=1&O=D&F=&S=&P=3340> odn. <http://makeashorterlink.com/?D2C623FC2>)

mačkoj i Velikoj Britaniji znatno razlikuje;⁷ to postaje očitim kad pogledamo broj primjeraka različitih izdanja Petrićevih djela dostupnih u objema zemljama:

Pogled na raspodjelu primjeraka s širokim poljem predmeta djela što ih je Petrić napisao vjerojatno pruža još i bolji dojam glede razlika između obiju skupina fundusa:

(Dijagram 2: Usporedba Njemačka/UK: Primjerci prema predmetima)

Pa čak i ako je u slučaju Petrićevih djela o matematici (jedinom slučaju u kojem je postotak primjeraka dostupnih u njemačkim i britanskim knjižnicama skoro jednak), raspodjela pojedinih izdanja sasvim je različita:

3

Frane Petrić, *Discussionum Peripateticorum Tomus Primus*, Basileae 1581., str. 13: Liber secundus: »Aristotelicorum Librorum enumeratio«.

4

Isticanje kurzivom jest moje.

5

Katalozi su istraženi zbog različitih oblika imena našeg autora u takvim bibliografskim bazama podataka (»Petrić, Frane«, »Petric, Frane«, »Patrizi, Francesco«, »Patricius, Franciscus«, »Patritius, Franciscus«), a aluzije na biskupa Gaete i na Francesca Saverija Patrizija – odbačene su. Istraživanja sam napravio između 30. rujna i 22. listopada 2002. Koristio sam sljedeće njemačke kataloge: *Katalog des Süwestdeutschen Bibliothekverbundes* (SWB: URL: <http://www.bsz-bw.de/CGI/cgi-bin/opacform.cgi>), *OPAC des Bibliothekverbundes Bayern* (BVB: URL: <http://www.opac.bib-bvb.de/>), *WWW-PAC des Hochschulbibliothekszentrums NRW* (NRW/HBZ: URL: <http://apollon.HBZ-nrw.de:4505/ALEPH>), *Hessischer Verbundkatalog* (Hebis: URL: <http://webcbs.rz.uni-frankfurt.de/>), *GVK – Gemeinsamer Verbundkatalog* (GVB: URL: <http://gso.gbv.de/>) i *OPAC der Deutschen Bibliothek*

Frankfurt am Main (DDB: URL: <http://dbf-opac.ddb.de/>), a glede usporedbe s fundusima u UK podaci su dostupni preko COPAC (URL: <http://copac.ac.uk/>). U slučaju SWB nisam uključio *Bibliotheca palatina* mikrofiš Bode-nove *Methodus historica*, zato što nisam bio siguran da li povezanost s Petrićem u ovom slučaju treba zahvaliti tiskaru ili sličnosti teme; budući da su opcije za njihovo smještanje bile različite u različitim katalozima, nisam uključio nijednu od sljedećih jedinica: bazelsku kolekciju Johannesa Wolfa iz 1959., *Le rime di Messer Luca Contile... Con discorsi et argomenti di Francesco Patritio* (Venecija 1566.), dijaloge o retorici u 4. svesku Carova djela *Degli autori del ben parlare, Apologia del S. Torquato Tasso*. Nisam, štoviše, razlikovao izdanja *Deca istoriale* i *Deca disputata* iz 1586., zato što je razlikovanje u katalozima bilo parcijalno, a da bi pružilo dobar temelj za razlikovanje u mojoj lokalnoj bazi podataka. Zatim: u slučaju COPAC-a, nisam uključio jedinice iz Dublina, te sam se koncentrirao posve na jedinice iz UK.

6

Glede prilično brojnog popisa takvih razloga, pogl.: Heinrich C. Kuhn: »Chartaceous pre-

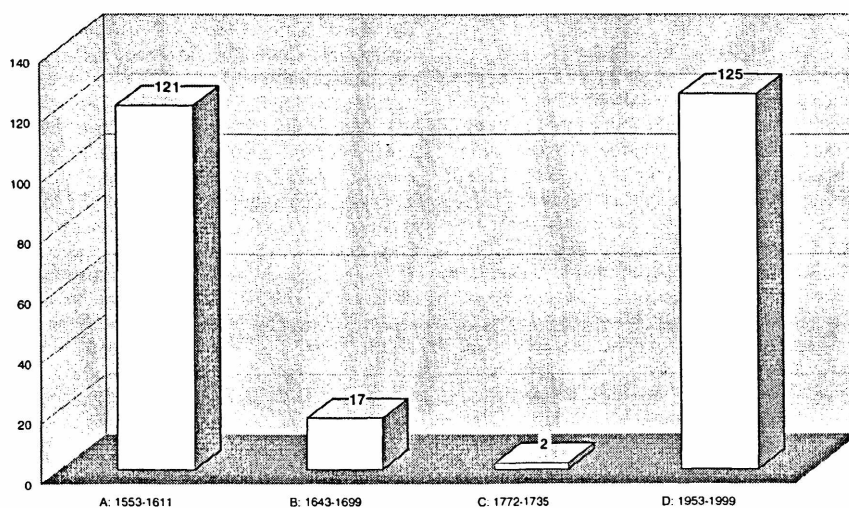
Naslov	Godina objavljivanja	Zemlja	Broj kopija
<i>Philosophiae de rerum natura libri 2</i>	1587.	Njemačka	1
<i>Philosophiae de rerum natura libri 2</i>	1587.	UK	2
<i>De spacio physico et mathematico</i>	1996.	Njemačka	4
<i>De spacio physico et mathematico</i>	1996.	UK	3
<i>Della nuova Geometria libri XV</i>	1587.	Njemačka	2
<i>Della nuova Geometria libri XV</i>	1587.	UK	4

(Tablica 1: Usporedba Njemačka/UK: primjerci knjiga o matematici prema izdanju)

Analiza podataka dobivenih iz njemačkih kataloga

Veći dio ostatka ovoga članka bavi se s 44 izdanja i 265 pretiska djela Frane Petrića, o kojima se obavijest može dobiti u Njemačkoj zajednici kataloga.⁸ Pozornosti je vrijedna raspodjela godina objavljivanja 57 izdanja⁹ koje nalazimo u njemačkim katalogima i COPAC-u: od 1553. do 1611. najveći vremenski razmak koji je prošao između izdanja Petrićevih djela jest 12 godina; postoji 28 izdanja u ovoj skupini. Zatim nastupa zatišje i 1643. je sljedeća godina od koje postoji izdanje u uzorku; postoji 6 izdanja od 1643. do 1699. Četiri izdanja iz 18. stoljeća koja se nalaze u katalogima korištenima za ovaj članak objavljena su između 1772. i 1735. Zatim nema ništa do 1953., te postoji 19 izdanja između 1953. i 1999., što znači da je recepcija Frane Petrića, kao što se odražava po datumima objavljivanja izdanja njegovih djela prisutnih u glavnim njemačkim elektroničkim katalogima, daleko od toga da bude neprekidna i sve je prije nego neprekinuta. Raspodjela pretisaka u njemačkim knjižnicama po kronološkim skupinama je kao što slijedi:

Raspodjela pretisaka po kronološkim skupinama izdanja

(Dijagram 3: Raspodjela pretisaka po kronološkim skupinama izdanja)

To znači: usprkos gubicima koji su se vjerojatno pojavili tijekom stoljeća, skoro jednak broj pretisaka iz prve skupine (izdanja od 1553. do 1611.) prisutno je u njemačkim knjižnicama kao i onih iz posljednje skupine (izdanja nakon 1953.), a uzeti zajedno pretisci »starih« izdanja brojem premašuju ona moderna. Uzevši u obzir da je većina (ako ne i sva) od novih izdanja u Njemačku ušlo prije najnovijih vremena,¹⁰ ovaj rezultat potvrđuje za vrlo ranu popularnost Petrićevih djela u Njemačkoj.¹¹

Za izdanja do 1735. raspodjela broja pretisaka prema pojedinim djelima (ne izdanjima)¹² jest kao što slijedi.

sence, material impact: Works by Paduan Aristotelians in German libraries«, u: Gregorio Piaia (ur.), *La presenza dell'Aristotelismo padovano nella filosofia della prima modernità*, Roma 2002., str. 83–122, ovdje osobito str. 86–88. Prethodna verzija toga članka dostupna je na URL: <http://www.phil-hum-ren.uni-muenchen.de/php/Kuhn/ePub/Padova00/V1Vortrag20000904.htm> (u tom tekstu možete potražiti »Caveats concerning the data collected by Heinrich C. Kuhn for this paper«). Ako vas možda zanima prva uporaba bibliometrijskih metoda u proučavanju renesansne filozofije, pogl.: Paul Richard Blum: »Der Standardkursus der katholischen Schulphilosophie im 17. Jahrhundert«, u: Eckhard Keßler, Charles Lohr & Walter Sparr (ur.), *Aristotelismus und Renaissance. In memoriam Charles B. Schmitt*, Wiesbaden 1988., str. 127–148. Glede drugoga primjera uporabe podataka dobivenih iz Kataloga knjižnične zajednice, pogl.: Heinrich C. Kuhn, »Titel, Themen, Sprachen, Bücher: Latein und Deutsch in Ingolstädter Veröffentlichungen des 15. mit 18. Jahrhunderts«, u: Eckhard Keßler & Heinrich C. Kuhn (ur.), *Germania latina – Latinitas teutonica*, Paderborn 2003., također dostupno na URL <http://www.phil-hum-ren.uni-muenchen.de/GermLat/Acta/Kuhn.htm>

7

Ovo je točno barem za funduse na koje se obziruje baze podataka korištene za ovo istraživanje u vrijeme kad sam ih istraživao. Uistinu, potpuna procjena svih knjižnih fundusa u Njemačkoj i UK mogla bi dati različite rezultate – premda sumnjam da bi nam mogla predstaviti mnogo veću sličnost fundusa.

8

Plus elektronski katalog »Die Deutsche Bibliothek« (DDB)...

9

Vidi Dodatak A.

10

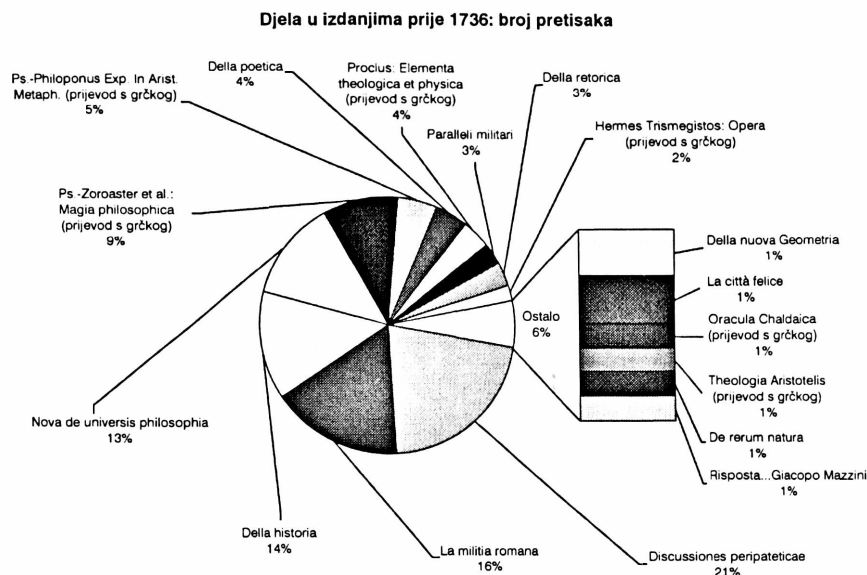
Dotle dok me služi sjećanje na provenijenciju, takva bi pretpostavka trebala biti prilično valjana: u onim slučajevima gdje sam mogao prikupiti podatke o provenijenciji, pretežita većina pretisaka izdanja iz 16. i 17. stoljeća koje sam vidio u njemačkim knjižnicama imala je njemačke posjednike prije 1800. (premda vjerojatno u većini ovih slučajeva knjižnica u kojoj se ovi pretisci sada nalaze nije »izvorni« posjednik dotičnih jedinica).

11

Može se zaista primijetiti da stupanj ove »popularnosti« nije zanemariv. Istraživanje o utjecaju »padovanskih« autora u njemačkim knjižnicama (učinjeno za članak spomenut gore u bilješci 3: Heinrich C. Kuhn, »Chartaceous presence, material impact: Works by Paduan Aristotelians in German libraries«, u: Gregorio Piaia (ur.), *La presenza dell'Aristotelismo padovano nella filosofia della prima modernità*, Roma 2002., str. 83–122, ovdje posebice str. 91–93) dalo je sljedeće brojeve za neke autore iz 16. i ranog 17. stoljeća, koji su (poput Petrića) djelovali u sjevernoj Italiji: G. Zabarrell – 175 pretisaka; F. Piccolomini – 86 pretisaka; C. Cremonini – 42 pretisaka; A. Mercenari – 29 pretisaka; G. Raguseo – 8 pretisaka.

12

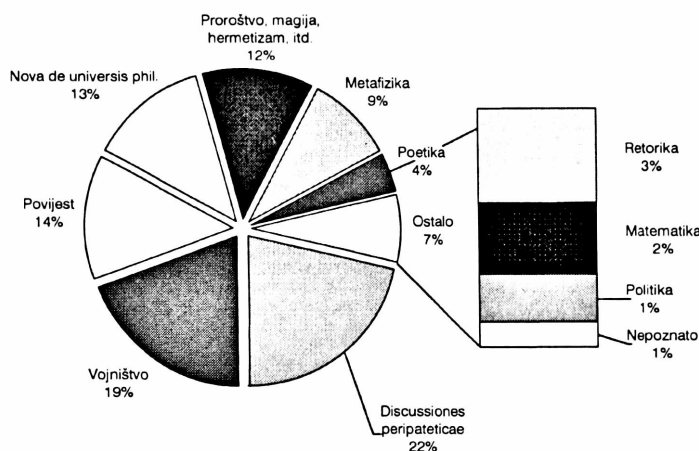
Broj pretisaka po izdanju, podjednako za izdanja prije 1736. i poslije 1952., može se dobiti iz tablice priložene u Dodatku B.

(Dijagram 4: Djela u izdanjima prije 1736: broj pretisaka)

Ako dalje »zgnusnemo« podatke i pogledamo na predmete kojima se ova djela bave, dobijamo sljedeći rezultat:

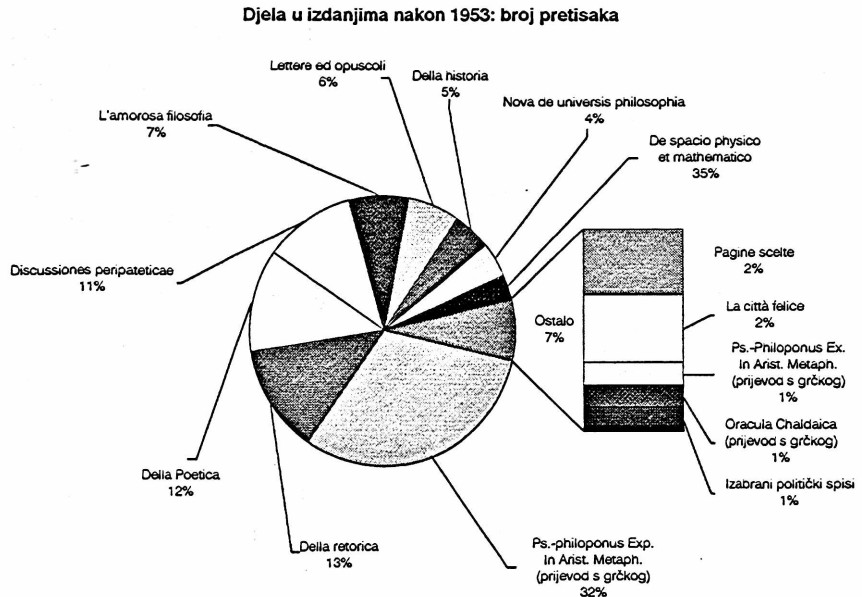
Djela u izdanjima prije 1736: broj pretisaka prema predmetu

(Dijagram 5: Djela u izdanjima prije 1736: broj pretisaka prema predmetu)

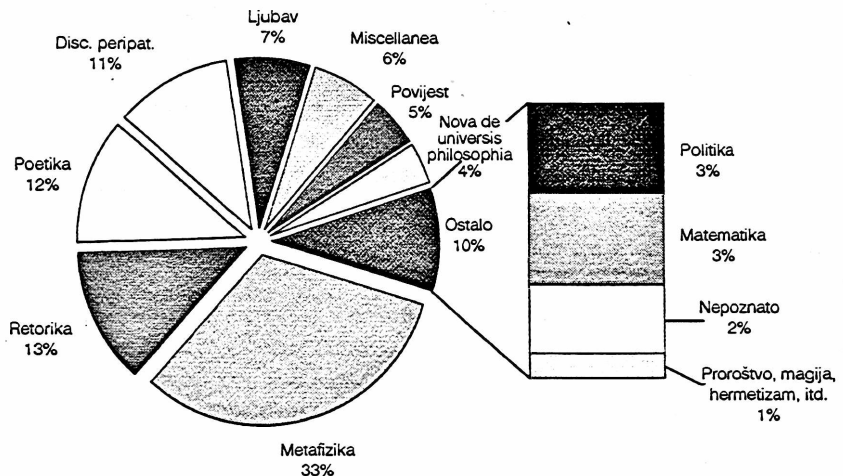
Discussiones peripateticæ prednjače (kao što bi se možda moglo i očekivati – s obzirom na njihovu impresivnu učenost i smjelo, inovativno i obuhvatno predstavljanje i pretresanje aristotelovske filozofije u vrijeme kad je Aristotel još bio glavni autor u filozofskom obrazovanju na mnogim – ako ne i na većini – europskim sveučilištima). Pored toga, svejedno, dolazi područje istraživanja u vojnoj povijesti i teoriji – tekstovi koje danas rijetko, ako uopće, proučavaju petricolozi; možda bi njihova istaknutost u ranijem njemačkom »materijalnom« utjecaju mogla dati priliku da intenzivnije pogledamo na njih i njihovu moguću recepciju.¹³

Evo odgovarajućih dijagrama za izdanja koja slijede nakon 1953.:

(Dijagram 6: Djela u izdanjima nakon 1953.: broj pretisaka)

Djela u izdanjima nakon 1953: broj pretisaka prema predmetu

(Dijagram 7: Djela u izdanjima nakon 1953.: broj pretisaka prema predmetu)

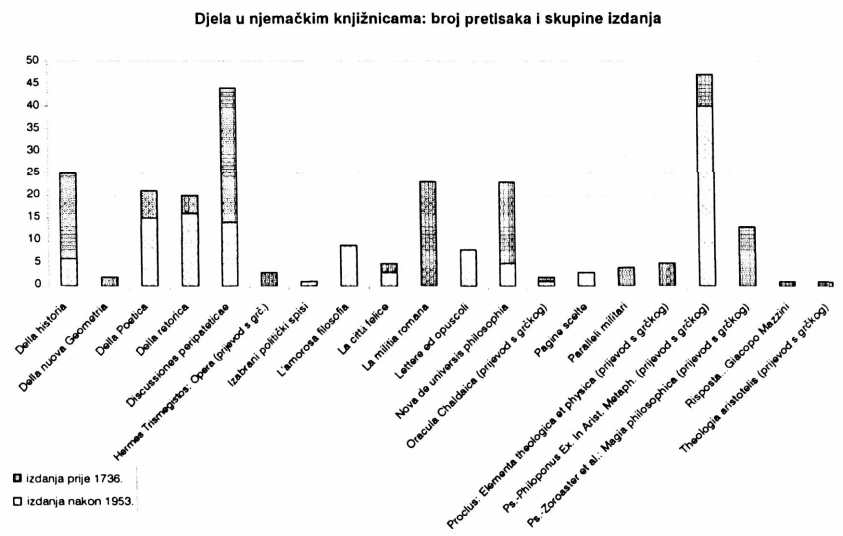
13

Kao što je prikazano na dijagramu 2 (gore), ne postoji takav istaknut utjecaj ovoga predmeta na britanske knjižnice za kojeg postoje podaci. Ne znam je li »stariji« utjecaj djela o vojnim temama općenito manje istaknut u knjižnicama UK negoli u njemačkima, te radi li se upravo o tome u Petrićevu slučaju. Ne znam ni da li bi njemački ili britanski profil knjižničnih fundusa (ili niti jedan) tre-

balo smatrati više ili manje sličnim »općem« europskom profilu knjižničnih fundusa u to vrijeme – ako je takav profil uopće ikad i postojao. Još nismo došli do stanja u kojem je retrospektivno katalogiziranje dovršeno za većinu važnih knjižnih fundusa većine europskih knjižnica; moglo bi se tako savjetovati da se zapostavi pokušaj pronalaženja odgovora na pitanja poput ovoga.

Kao što se može vidjeti iz ovih dijagrama, Frane Petrić u njemačkim knjižnicama nakon 1952. jest prije svega prevoditelj Pseudo-Filoponova komentara metafizike,¹⁴ a zatim autor djela o retorici i poetici, dok je »stariji« Frane Petrić iz njemačkih knjižnica prije svega autor *Discussiones peripateticae*, a zatim autor o vojnim predmetima i povijesti ili historiografiji; profili ovih dvaju Petrića, onoga nakon 1953. i onoga »starijeg«, mjereni brojem pretisaka dokumentiranih u podacima korištenima za ovo istraživanje, prilično su različiti.

Budući da oni koji koriste njemačke knjižnice (i njihove kataloge korištene za ovo istraživanje) naravno mogu (nadajmo se da i hoće) upotrebljavati nova i stara izdanja Petrićevih djela, nudim ovdje obuhvatan pregled za obje skupine izdanja, prve prema djelu a zatim prema predmetu, koje mogu pružiti dojam »akumuliranog profila« utjecaja Petrićevih tekstova na njemačke knjižnice:¹⁵

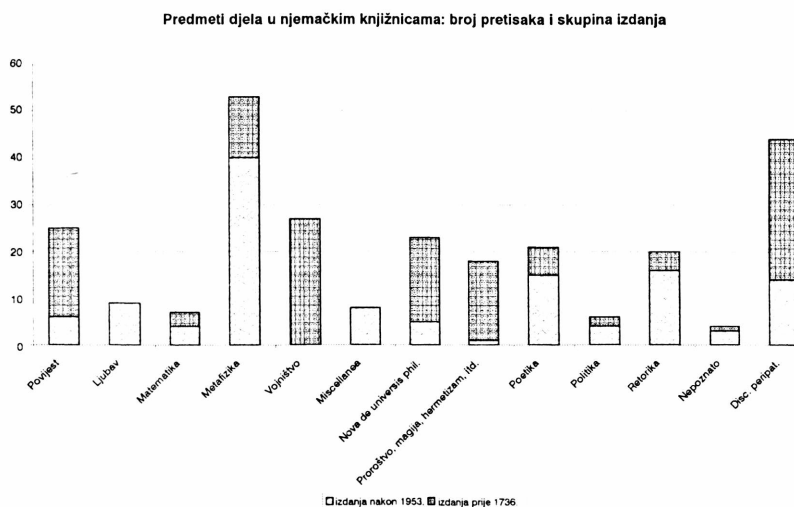

(Dijagram 8: Djela u njemačkim knjižnicama: broj pretisaka i skupina izdanja)

To znači: Frane Petrić iz njemačkih knjižnica (ako ostavimo po strani njegovu ulogu kao prevoditelja Pseudo-Filopona) jest – kao što bi se moglo i očekivati – prije svega autor *Discussiones peripateticae*, *Della historia* i *Nova de universis philosophia*, no on je također sasvim prominentno – kao što možda i ne bismo očekivali – autor *Militia romana*.

Evo odgovarajućeg dijagrama za predmete:

(Dijagram 9: Predmeti djela u njemačkim knjižnicama: broj pretisaka i skupina izdanja)

Možemo postaviti i daljnja pitanja te na njih odgovoriti:

Dio izdanja Petrićevih djela jesu ili prijevodi ili sadrže prijevode. Kako stoji s utjecajem ovih prijevoda? Za izdanja Petrićevih djela imamo u prosjeku 6 pretisaka predočenih u podacima iz njemačkih knjižnica; za prijevode ili dvojezična izdanja imamo u prosjeku 4.6 pretisaka predočenih u tim podacima. No ipak, za latinski prijevod *La militia romana* imamo 14 pretisaka, a za latinski prijevod *Della historia* imamo 11 pretisaka: prijevodi Petrićevih djela možda su imali veći utjecaj nekoć nego što ga imaju danas.

Ako pogledamo na podatke radi pretisaka, dobijamo sljedeće rezultate:

Djelo	Mjesto	Godina	Broj pretisaka
<i>Ps.-Philoponus Ex. In Arist. Metaph.</i> (Prijevod s grčkog)	Stuttgart–Bad Cannstatt	1991.	39
<i>Discussiones Peripateticae</i>	Köln	1999.	14
<i>Della retorica</i>	Lecce	1994.	11
<i>Nova de universis philosophia</i>	Zagreb	1979.	5
<i>Della historia</i>	Pula	1980.	3
<i>Della historia</i>	München	1971.	3
<i>Della retorica</i>	Pula	1983.	2
<i>Ps.-Philoponus Ex. In Arist. Metaph.</i> (Prijevod s grčkog)	Oxford	1981.	1

(Tablica 2: pretisci reprinteda u njemačkim knjižnicama)
To jest: barem neki od ovih pretisaka imali su znatan utjecaj.

14

Zahvaljujući ponovnom izdanju Frommann-Holzbooga iz 1991.

15

Ograničenima, naravno, na one prikazane u podacima zahvaljujući kataloškim zapisima dostupnim iz njih i onom dijelu njihovih fun-

dusa za koje su takvi podaci bili dostupni kad sam radio istraživanja za ovaj članak – koji je, uostalom, ograničenje što smatra istinitim sve dijagrame i tablice koje se nalaze u ovom članku i sve zaključke izvučene iz podataka, dijagrama i tablica.

Usporedbe s podacima citiranja

Bilo kako bilo, pitanje jesu li i u kojem stupnju profili utjecaja Frane Petrića – izmjereni pomoću pretisaka njegovih djela predočenih u podacima dostupnim preko kataloga Njemačke knjižnične zajednice i kataloga Njemačke biblioteke – slični ili različiti od profila utjecaja Frane Petrića na one koji ga čitaju, čini se da je zanimljivije i važnije od bilo kojeg pitanja glede količine pretisaka prijevoda ili reprinted njegovih djela. Ne postoji, nažalost, nijedna pristupna cesta da bi se izmjerio Petrićev utjecaj na one koji ga čitaju. Odluke o tome da li prosuđivati određeni tekst na koji je utjecao neki drugi tekst često nisu moguće bez određenog stupnja arbitrarnosti. Do onoga što se čita, dolazi se preko sekundarne literature, bez izravna pristupa izvornom tekstu. Mnogi činovi čitanja ne ostavljaju uopće nikakav trag. Citiranje nekoga teksta ne zahtijeva prethodno čitanje toga teksta.¹⁶

Pa čak i ako citati mogu poslužiti kao pouzdani pokazatelji čitanja (a ja predlažem da uzmemo kako ne mogu), u ovom času (a vjerojatno i u dalekoj budućnosti) mi nemamo fundusa iz kojega bi sakupili sve (ili čak većinu) postojećih citata Petrićevih djela. No ipak, imamo ISI baze podataka oko citiranja koje pružaju informaciju o tekstovima citiranima u člancima iz časopisa s prilično širokom difuzijom.¹⁷ U *Arts & Humanities Citation Index* (AHCI), bazi podataka za godine 1975. do 1998., pronašao sam izvještaje za članke koji citiraju Petrićeva djela.¹⁸ Za 101 (od ukupno 159) citata za koje sam mogao identificirati citirano izdanje, raspodjela prema »popularnosti« bila je kao što slijedi:

Naslov	Godina objavljivanja	Mjesto	Izdavač	Broj citata
<i>Discussionum Peripateticorum tomi IV: Quibus Aristotelicae philosophiae universa historia atque dogmata cum veterum placitis collata, eleganter & erudite declarantur</i>	1581. ¹⁹	Basilea	ad Perneam Lecyrum	12
<i>Lettere ed Opuscoli inediti</i>	1975.	Firenze	Nella Sede Dell'Istituto Palazzo Strozzi	11
<i>Nova de universis Philosophia: in qua Aristotelica methodo, non per Motum, sed per lucem, et Lumina, ad primam causam Ascenditur. Deinde propria Patrii methodo, tota in Contemplationem venit Divinitas. Postremo methodo Platonica, rerum universitas, a Con</i>	1591.	Ferrariae	Mamarellus	11
<i>Della historia diece dialoghi: Ne'quali si ragiona di tute le Cose appartenenti all'istoria</i>	1560.	Venetia	Arrivabene	9
<i>Della poetica</i>	1969.–1971.	Firenze	Ist. Naz. Di studi Sul rinascimento	8
<i>Della retorica: dieci dialoghi</i>	1562.	Venetia	Senese	8
<i>Della Poetica: la Deca Disputata nella quale e per Istoria</i>	1586.	Ferrara	Baldini	7
<i>L'amorosa filosofia</i>	1963.	Firenze	Le Monnier	7
<i>Della nuova Geometria libri XV</i>	1587.	Ferrara	Baldinus	5
<i>La città felice</i>	1553.	Venetia	G. Griffio	5
<i>Philosophiae de rerum Natura libri 2 priores</i>	1587.	Ferraria	Victor. Baldinus	4

Naslov	Godina objavljivanja	Mjesto	Izdavač	Broj citata
<i>Expositiones in Aristotelis (Metaphysicam) ((Ps.-Philoponus))</i>	1583.	Ferrariae	Marmarellus	3
<i>Discussionum Peripateticorum Tomi 1, Libri 13</i>	1571.	Venetiis		3
<i>Paralleli militari: Ne' quali si Fa paragone delle milizie Antiche, in tutte le parti loro, Con le moderne</i>	1594.	Roma	Appreso Luigi Zanetti	2
<i>La Militia Romana di Polibio, Di Tito Livio, e di Dionigi Alicamaseo</i>	1583.	Ferrara	Mamarelli	2
<i>Risposta... a due opposizioni Fateglli dal Sig. Giacopo Mazzoni</i>	1587.	Ferrara	Appreso Luigi Zanetti	2
<i>Apologia contra calumnias J. Angelutii ejusque novae Sententiae, quod Metaphysica Eadem sint quae Physica</i>	1584.	Ferrariae		2
<i>Expositiones in omnes XIV Aristotelis libros Metaphysicos (Ps.-Philoponus)</i>	1991.	Stuttgart–Bad Canstatt	Fromann-Holzboog	2
<i>Magia philosophica: Hoc est Est Francisci Patricii summi Philosophi Zoroaster & eius 320. oracula Chaldaica. Asclepii dialogus. & Philosophia magna</i>	1593.	Hamburgi	Wolff	1
<i>Della retorica: dieci dialoghi</i>	1994.	Lecce	Conte	1
<i>Nova de universis Philosophia: libris 50 Comprehensa; in qua Aristotelica methodo...ad Primam causam ascenditur</i>	1593.	Venetiis	Meiettus	1
<i>Elementa theologica et Physica</i>	1583.	Ferrariae	apud Dominicum Mamarellum	1
<i>Mystica Aegyptiorum et Chaldaeorum: a Platone Voce tradita, et ab Aristotele Excepta et conscripta Philosophi edente Francisco Patricio</i>	1591.	Ferrara	Ex typographia B. Mamarelli	1
<i>Trimerone: risposta a Torquato Tasso, che è parte Del decimo libro della Deca Disputata di F. Patrizi</i>	1724.	nema mjesta u izvješću	nema izdavača u izvješću	1

(Tablica 3: Izdanja citirana u AHCI 1975–1998.)

16

Usp. bilj. 2 gore.

17

Ne postoji nikakvo ograničenje za citirane tekstove, ali ovdje nisu objavljene nikakve cjeline, bilo monografije ili izvještaji s konferencija, za citiranje tekstova, kao dio časopisa, ili svezaka sabranih istraživanja, ili člana u časopisima kojima prilično nedostaje »širok« utjecaj (zato što su, primjerice, vrlo specijalizirani (poput *Quaderni per la storia dell'università di Padova*) ili većinu svojih tekstova publiciraju na jezicima s vrlo malo izvornih govornika (poput *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine*) ili nisu na popisu ISI zbog drugih, manje transparentnih razloga (poput *Zeitsprünge*). Općenito, časopisi odabrani pomoći ISI zbog svog indeksiranja očitije teže biti manje ili više opći istraživački časopisi koji se donekle usredotočuju na časopise što objavljuju pretežito na engleskom. Prema ISI-jevoj informaciji na URL <http://www.isinet.com/> (zatim idi na

»Products«/»arts and Humanities Citation Index«, zatim slijedi link »1,130 of the world's leading arts&humanities journals«, zatim odaberi »View Journal List«) danas (19. prosinca 2002.) ima 1124 časopisa indeksirana za tu bazu podataka.

18

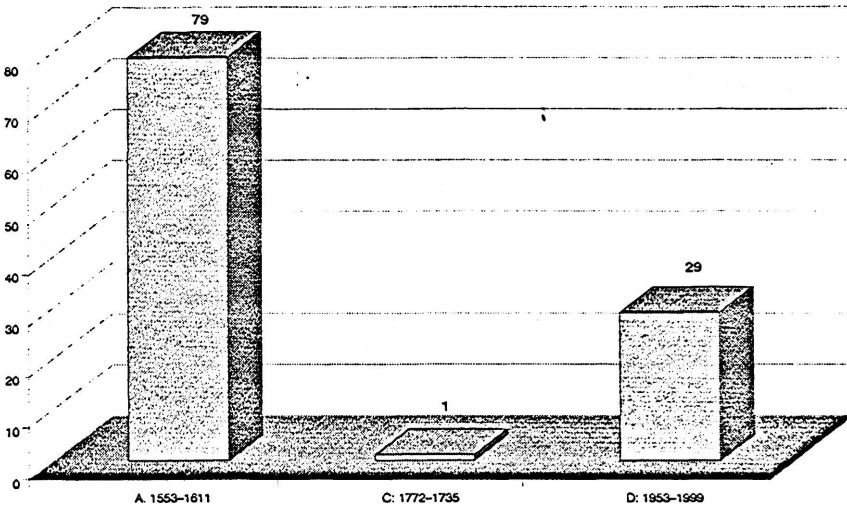
Zahvaljujući tipografskim pogreškama koje potječu ili iz originalnih članaka, ili iz ISI-jeve baze podataka, najvjerojatnije je da pronalaženje nije bilo posve potpuno... (Usp. primjedu Johannesa Stegmanna citiranu u bilješci 2.)

19

Trebalo bi zapaziti da postoje reprinti nekih starih izdanja, te da bi se u takvim slučajevima barem dio citata za izdanja kojih su reprinti dostupni mogao odnositi na izvorno izdanje, čak i ako je stvarno korišten reprint kad sam pisao ovaj članak. U ovoj tablici istaknuo sam takva izdanja koristeći *kurziv*.

Ako pogledamo na raspodjelu ovih citata prema četiri kronološke skupine izdanja, ne postoji niti jedan jedini navod za jedno od izdanja od 1643. do 1699., a rezultat za tri ostale skupine jest sljedeći:

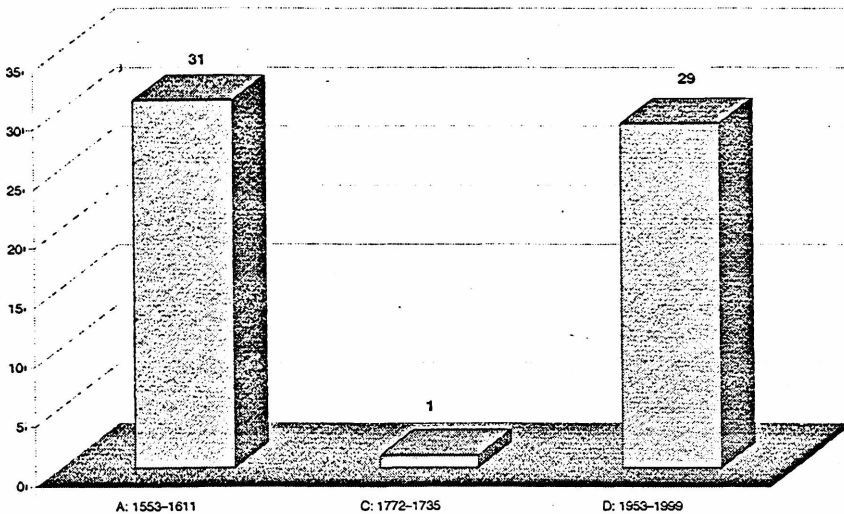
Broj citata prema kronološkim skupinama izdanja

(Dijagram 10: Broj citata prema kronološkom skupinama izdanja)

Ako isključimo ona izdanja za koja postoje dostupni reprinti, rezultat je sljedeći:

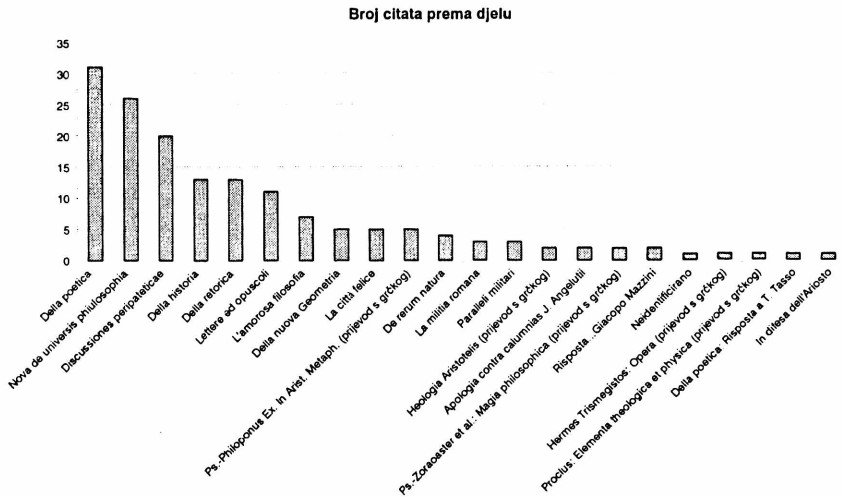
Broj citata prema kronološkoj skupini izdanja (isključujući izdanja za koja postoje reprinti)

(Dijagram 11: broj citata prema kronološkoj skupini izdanja [isključujući izdanja za koje postoje reprinti])

To znači: uloga reprinta za AHCI citate Petrićevih djela može zaista biti znatna,²⁰ no važnost »starih« izdanja još ostaje također znatnom (barem za članke koji citiraju Petrića i koji su indeksirani u AHCI od 1975. do 1998.).

Grupirajući citate iz AHCI prema citiranim djelima, dobivamo sljedeće rezultate:

(Dijagram 12: Broj citata prema djelu)

To znači: Djelo s najviše citata jest *Della poetica*, a slijedi *Nova de universis philosophia* i *Discussiones peripateticae* na trećemu mjestu. Ovaj je rezultat vrijedan pozornosti, budući da se znatno razlikuje od frekvencije kopija u njemačkim knjižnicama (u kojima su pet »najpopularnijih« djela *Ps.-Philoponus Ex. In Arist. Metaph.* (47 kopija), *Discussiones peripateticae* (44 kopije), *Della historia* (25 kopija), *La militia romana* (23 kopije), te *Nova de universis philosophia* (23 kopije), odnosno, ako uzmemo u obzir samo »moderna« izdanja: *Ps.-Philoponus Ex. In Arist. Metaph.* (40 kopija), *Della retorica* (16 kopija), *Della poetica* (15 kopija), *Discussiones peripateticae* (14 kopija), te *L'amorosa filosofia* (9 kopija).

To je vrijedno pozornosti kao još prilično različito, ali i znatno bliže frekvenciji kopija u knjižnicama UK, gdje su šest najpopularnijih djela: *Della poetica* (16 kopija), *Nova de universis philosophia* (10 kopija), *Discussiones peripateticae* (10 kopija), *Ps.-Zoroaster et al.: Magia philosophica* (9 kopija), *Della historia* (9 kopija), te *Della retorica* (9 kopija). To je ipak sasvim različita raspodjela frekvencije izdanja Petrićevih djela nakon 1953. u knjižnicama UK.²¹

Iz ovoga je moguće izvući nekoliko zaključaka (i refleksija o tim zaključcima):

20

Usp. također gore tablicu 2.

21

Premda i tu *Della poetica* predvodi:

Djelo	Broj pretisaka
<i>Della Poetica</i>	8
<i>Lettere ed opuscoli</i>	6
<i>L'amorosa filosofia</i>	6
<i>Ps.-Philoponus Ex. In Arist. Metaph.</i> (prijevod s grčkog)	3
<i>De spacio physico et mathematico</i>	3
<i>Izabrani politički spisi</i>	2
<i>Della retorica</i>	2
<i>Pagine scelte</i>	1
<i>La città felice</i>	1
<i>Della historia</i>	1

Profil raspodjele citata kakav nalazimo u *Arts & Humanities Citation Index* (AHCI) za godine 1975. do 1998. zapanjujuće je sličan profilu raspodjele frekvencije kopija u knjižnicama UK. To nije zbog silne pretežitosti građe iz publikacija engleskog jezika u uzorku iz AHCI: 27 članaka koji citiraju Petrićeva djela jesu na engleskom (jedan od njih možda prijevod s talijanskog), 26 članaka je na talijanskom, 13 na francuskom (dva od njih možda su prijevodi s talijanskog), 7 na njemačkom, 1 na poljskom i 1 na španjolskom.

Profil raspodjele citata kakav nalazimo u *Arts & Humanities Citation Index* (AHCI) za godine 1975. do 1998. zapanjujuće je različit od profila raspodjele frekvencije kopija u njemačkim knjižnicama.²²

Tako fundusi njemačkih knjižnica pružaju svjedočanstvo o (barem materijalnoj) recepciji Petrićevih djela koja je različita od recepcije njegovih djela dokumentirane podjednako raspodjelom frekvencija citata u podacima iz AHCI-baze podataka, kao i raspodjelom frekvencija kopija u Ujedinjenom kraljevstvu. Stoga se može pretpostaviti da podaci dobiveni iz njemačke kataloške baze podataka nisu drugi način da se stigne do istih zaključaka glede utjecaja Petrićevih djela koji se može postići drugim sredstvima, nego da je ovaj podatak o fundusima njemačkih knjižnica pokazatelj recepcija Petrićevih djela koje su različite od drugih percepcija njegovih djela.

Recepcija(e) Petrića naznačena podatkom dobivenim iz njemačke kataloške baze podataka mogla bi biti slučaj posebne »regionalne« recepcije Petrića koja (još) nije vidljiva pomoću upotrebe drugih sredstava. Možda bi vrijedilo pogledati druge slučajeve takvih »regionalnih« recepcija koji bi se isto tako mogli pokazati kao »posebne« recepcije (posebice bi Italija i Hrvatska mogli biti zanimljivi slučajevi).

Zaključci

Upotreba bibliometrijskih podataka, a posebice upotreba podataka koji se odnose na knjižnične funduse, tek je jedan od nekoliko mogućih pristupa da se istraži utjecaj autora i njegove misli.²³ To je, međutim, pristup pomoću kojega se mogu zadobiti uvidi koji nisu postizivi drugim sredstvima. *Inter alia*, sljedeći rezultati bili su dobiveni upotrebom bibliografskih podataka koji se odnose na Petrićeva djela (izvučeni iz glavnih njemačkih kataloških baza podataka, COPAC i AHCI) – postoje regionalne razlike utjecaja Petrićevih djela. U njegovu slučaju barem nije moguće, bez prethodnih provjera, prenositi zaključke dobivene za jedno geografsko područje na druga takva područja. Utjecaj njegovih djela u Njemačkoj (kakav je izmjeren bibliografskim podacima dobivenim iz kataloških baza podataka) sasvim je različit od utjecaja izmjerivog koristeći britanski COPAC i AHCI. Vjerojatno je, što ovi podaci pokazuju, da je bilo (a možda ih još ima) recepcija Petrića u Njemačkoj (ili barem profila takvih recepcija) koje nisu paralelne s profilima njegove recepcije na drugome mjestu.

Broj kopija izdanja Petrićevih djela objavljenih do 1611. u njemačkim knjižnicama gotovo je jednak broju kopija izdanja nakon 1953. (dok ima daleko manje kopija izdanja od 1643. do 1735.). Stupanj suvremene (ili skoro suvremene) recepcije Petrićevih djela jest znatan. Recepcija prije 1736. u Njemačkoj (barem prema ovdje upotrijebljenim podacima) usredotočuje se prvenstveno na *Discussiones peripateticae*, *La militia romana*, *Della historia*, *Nova de universis philosophia* (ipak, sa samo nešto više od polovice broja

kopija *Discussiones peripateticae*) i na prijevode s grčkog. Posebice bi recepcija Petrićevih »vojnih« tekstova u Njemačkoj mogla biti »regionalna posebnost«, koja zaslužuje daljnje istraživanje. Isto se može smatrati istinitim i za *Discussiones peripateticae*. Glede izdanja nakon 1953. postoji²⁴ pomak prema retorici i poetici.

DODATAK A: Tablica Petrićevih djela katalogiziranih u njemačkoj zajedničkoj bazi podataka (plus DDB) i u COPAC-u

Godina objavljivanja	Djelo	Naslov	Mjesto	Izdavač	Reprint
1553.	<i>La città felice</i>	<i>La città felice</i>	Venetia	G. Griffio	ne
1560.	<i>Della historia</i>	<i>Della historia diece dialoghi: ne'quali si ragiona di tute le cose appartenenti all'istoria</i>	Venetia	Arrivabene	ne
1562.	<i>Della retorica</i>	<i>Della retorica: dieci dialoghi</i>	Venetia	Senese	ne
1570.	<i>Della historia</i>	<i>Delle legendae sribendaeque historiae ratione dialogi 10</i>	Basileae	Per Sixtum Henricpetri	ne
1571.	<i>Discussiones peripateticae</i>	<i>Discussionum Peripateticorum Tomi 1, Libri 13</i>	Venetiis		ne
1572.	<i>Discussiones peripateticae</i>	<i>Discussionum peripateticorum libri 13</i>	Venetia	apud Dominicum de Franciscis	ne
1576. ²⁵	<i>Della historia</i>	<i>De legendae scribendaeque (sic) Historiae ratione Dialogi decem</i>	nije označeno	nije označen	ne
1579.	<i>Della historia</i>	<i>De legendae scribendaeque (sic) Historiae ratione Dialogi decem</i>	nije označeno	nije označen	ne
1581.	<i>Discussiones peripateticae</i>	<i>Discussionum peripateticorum tomi IV: quibus Aristotelicae philosophiae universa historia atque dogmata cum veterum placitis collata, eleganter & erudite declarantur</i>	Basilea	ad Perneam Lecytum	ne
1583.	<i>La militia romana</i>	<i>La Militia Romana di Polibio, di Tito Livio, e di Dionigi Alicarnaseo</i>	Ferrara	Mamarelli	ne
1583.	<i>Proclus: Elementa Theologica et Physica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Elementa theologica et physica</i>	Ferrariae	apud Dominicum Mamarellum	ne
1583.	<i>Ps.-Philoponus Exp. In Arist. Metaph.</i> (prijevod s grčkog)	<i>Expositiones in Aristotelis (Metaphysicum)</i>	Ferrariae	Mamarellus	ne
1584.	<i>Apologia contra calumnias J. Angelutii</i>	<i>Apologia contra calumnias J. Angelutii ejusque novae Sententiae, quod Metaphysica eadem sint quae Physica</i>	Ferrariae		ne

22

Zatim: distribucija frekvencije pretisaka u njemačkim knjižnicama također je različita od distribucije citata Petrićevih djela u njemačkim člancima u AHCI podacima (*Nova de universis philosophia*: 4, *Della historia*: 3, *Della retorica*: 3, *L'amorosa filosofia*, *Della poetica*, *De rerum natura*, *Discussiones peripateticae*, *Nuova geometria*, *De rerum natura*: 1 svaka).

23

Usp. Petrićeve vlastite riječi: »... dona all'anime ragioneuoli due ali; con le quali, esse pos-

sin uolare in quella parte che piu loro aggrada.« (*Lettura supra il sonetto del Petrarca La gola e'l sonno*, u: Frane Petrić, *La città felice...*, Venetia Giovan. Griffio 1563, f. 59r).

24

Opet: barem prema ovdje upotrijebljenim podacima...

Godina objavljivanja	Djelo	Naslov	Mjesto	Izdavač	Reprint
1585.	<i>In difesa dell'Ariosto</i>	<i>Parere...in difesa dell'Ariosto</i>	nije označeno	nije označen	ne
1586.	<i>In difesa dell'Ariosto</i>	<i>Parere...in difesa dell'Ariosto</i>	nije označeno	nije označen	ne
1586.	<i>Della poetica</i>	<i>Della poetica: la deca disputata nella quale e per istoria</i>	Ferrara	Baldini	ne
1587.	<i>Risposta... Giacomo Mazzini</i>	<i>Risposta...a due opposizioni fattegli dal Sig. Giacomo Mazzini</i>	Ferrara	Appreso Vitorio Baldini	ne
1587.	<i>Della nuova Geometria</i>	<i>Della nuova Geometria libri XV</i>	Ferrara	Baldinus	ne
1587.	<i>De rerum natura</i>	<i>Philosophiae de rerum natura libri 2 priores</i>	Ferraria	Victor. Baldinus	ne
1591.	<i>Oracula Chaldaica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Zoroaster et ejus CCCXX oracula Chaldaica: Ejus opera e tenebris eruta et latine redita</i>	Ferrara		ne
1591.	<i>Hermes Trismegistos: Opera</i> (prijevod s grčkog)	<i>Libri integri XX</i>	Ferrariae	Ex typographia B. Mammarelli	ne
1591.	<i>Nova de universis philosophia</i>	<i>Nova de universi philosophia: in qua Aristotelica methodo, non per motum, sed per lucem et lumina, ad primam causam ascenditur. Deinde propria Patritii methodo, tota in contemplationem venit divinitas. Postremo methodo Platonica, rerum universitas, a conditore Deo deducitur</i>	Ferrariae	Mamarellus	ne
1591.	<i>Theologia Aristotelis</i> (prijevod s grčkog)	<i>Mystica Aegyptiorum et Chaldaeorum: a Platone voce tradita, et ab Aristotele excepta et conscripta philosophia edente Francisco Patricio</i>	Ferrara	Ex typographia B. Mammarelli	ne
1593.	<i>Nova de universis philosophia</i>	<i>Nova de universis philosophia: libris 50 comprehensa; in qua Aristotelica methodo...ad Primam causam ascenditur</i>	Venetiis	Meiettus	ne
1593.	<i>Ps.-Zoroaster et al.: Magia philosophica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Magia philosophica: Hoc est Francisci Patricii summi philosophi Zoroaster & ejus 320. oracula Chaldaica. Asclepii dialogus. & philosophia magna</i>	Hamburgi	Wolff	ne
1594.	<i>Paralleli militari</i>	<i>Paralleli militari: Ne'quali fa paragone delle milizie antiche, in tutte le parti loro, con le moderne</i>	Roma	Appreso Luigi Zannetti	ne
1606.	<i>Paralleli militari</i>	<i>Paralleli militari</i>	Roma	Facciotto	ne
1611.	<i>Hermes Trismegistos: Opera</i> (prijevod s grčkog)	<i>Hermetis Trismegisti opuscula: cum fragmentis quoquoque reperiuntur, ordine scientifico disposita, et scholiis perutilibus illustrata. Item Asclepii discipuli, tres libelli. Quibus sunt adiecta. Zoroastri oracula CCCXX. Ex Platonis collecta. Mystica Aegyptiorum a Platone dictata...</i>	Londini	R. Field	ne
1643.	<i>Della retorica</i>	<i>Dieci dialoghi delle retorica</i>	s. I.		ne
1644.	<i>Della retorica</i>	<i>Della Retorica dieci Dialoghi: nelli quali si Favella dell'arte oratoria con Ragioni repugnanti All'opinionone, che intorno a Quella hebbro gli antichi Scrittori</i>	nije označeno	nije označen	ne
1652.	<i>Hermes Trismegistos: Opera</i> (prijevod s grčkog)	<i>Sesthien boeken van Hermes Trismegistus: uyt het Griex ghebracht in ons Nederduytsch / met eene schoone Voor-rede uyt het Latijn van Franciscus Patricius</i>	T'Amstelredam	Pieter La Burgh	ne

Godina objavljivanja	Djelo	Naslov	Mjesto	Izdavač	Reprint
1680.	<i>Ps.-Zoroaster et al.: Magia philosophica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Zoroaster et ejus 320 oracula Chaldaica</i>	Labacy	Mayr	ne
1694.	<i>La militia romana</i>	<i>Res Militaris Roman</i>	nije označeno	nije označen	ne
1699.	<i>La militia romana</i>	<i>Res militaris Romana</i>	Trajecti ad Rhenum	Halma, vander Aa	ne
1772.	<i>In difesa dell'Ariosto</i>	<i>Parere...in difesa dell'Ariosto</i>	nije označeno	nije označen	ne
1724.	<i>In difesa dell'Ariosto</i>	<i>Parere...in difesa dell'Ariosto</i>	nije označeno	nije označen	ne
1724.	<i>Della poetica: Risposta a T. Tasso</i>	<i>Trimerone: risposta a Torquato Tasso, che è parte del decimo libro della Deca disputata di F. Patrizi</i>	nije označeno	nije označen	ne
1735.	<i>La militia romana</i>	<i>Res Militaris Romana</i>	Venetii	Javarina	ne
1953.	<i>Della retorica</i>	<i>Garin, Eugenio (ed.): Testi umanistici su la retorica</i>	Roma	Bocca	ne
1963.	<i>L'amorosa filosofia</i>	<i>L'amorosa filosofia</i>	Firenze	Le Monnier	ne
1965.	<i>Pagine scelte</i>	<i>Pagine scelte</i>	Padova	Liviana	ne
1969.-1971.	<i>Della Poetica</i>	<i>Della poetica</i>	Firenze	Ist. naz. di studi sul Rinascimento	ne
1971.	<i>Della historia</i>	<i>Theoretiker humanistischer geschichtschreibung: Nachdr. exemplar. Texte Aus d. 16. Jahrhundert</i>	München	Fink	da
1975.	<i>Lettere ed opuscoli</i>	<i>Lettere ed opuscoli inediti</i>	Firenze	Nella Sede dell'Istituto Palazzo Strozzi	ne
1979.	<i>Nova de universis philosophia</i>	<i>Nova sveopća filozofija</i>	Zagreb	Sveučilišna Naklada Liber	da
1979.	<i>Della historia</i>	<i>The true order and methode of wryting and reading hystories</i>	Amsterdam	Theatrum Orbis Terrarum	da
1980.	<i>Della historia</i>	<i>Deset dijaloga o povijesti</i>	Pula	Čakavski Sabor	da
1981.	<i>Ps.-Philoponus Ex. In Arist. Metaph.</i> (prijevod s grčkog)	<i>Expositiones in Aristotelis (Metaphysicam)</i>	Oxford	Oxford Microform Publ.	da
1983.	<i>Della retorica</i>	<i>Deset dijaloga o retorici</i>	Pula	Čakavski Sabor	da
1989.	<i>Oracula Chaldaica</i> (prijevod s grčkog)	<i>The Chaldaean oracles</i>	Gillette	Haptangle	ne
1991.	<i>Ps.-Philoponus Exp. In Arist. Metaph.</i> (prijevod s grčkog)	<i>Expositiones in omnes XIV Aristotelis libros Metaphysicos</i>	Stuttgart-Bad Cannstatt	Frommann-Holzboog	da
1993.	<i>La città felice</i>	<i>Sretan grad</i>	Zagreb	DTP Centar	ne
1994.	<i>Della retorica</i>	<i>Della retorica: dieci dialoghi</i>	Lecce	Conte	da
1996.	<i>De spacio physico et mathematico</i>	<i>De spacio physico et mathematico</i>	Paris	Vrin	ne
1996.	<i>La città felice</i>	<i>Campanella, T.: la città del sole</i>	Genova	Marietti	ne
1998.	<i>Izabrani politički spisi</i>	<i>Izabrani politički spisi</i>	Zagreb	Golden Marketing	ne
1999.	<i>Discussiones peripateticae</i>	<i>Discussiones peripateticae</i>	Köln	Böhlau	da

DODATAK B: *Tablica izdanja Petrićevih djela katalogiziranih u bazi podataka njemačke knjižnične zajednice (plus DDB): Popis s naznakom broja pretisaka²⁵*

Djelo	Naslov	Godina objavljivanja	Mjesto	Izdavač	Broj pretisaka
<i>Ps.-Philoponus Exp. In Arist. Metaph.</i> (prijevod s grčkog)	<i>Expositiones in Omnes XIV Aristotelis libros metaphysicos</i>	1991.	Stuttgart-Bad Cannstatt	Frommann-Holzboog	39
<i>Discussiones Peripateticae</i>	<i>Discussionum peripateticorum Tomi IV: quibus Aristotelicae philosophiae universa historia atque dogmata cum veterum placitis collata, elegantier & erudite declarantur</i>	1581.	Basilea	ad Perneam Lecytum	22
<i>Della poetica</i>	<i>Della poetica</i>	1969.-1971.	Firenze	Ist. naz. di studi sul rinascimento	15
<i>Discussiones peripateticae</i>	<i>Discussiones peripateticae</i>	1999.	Köln	Böhlau	14
<i>Ps.-Zoroaster Et al.: Magia Philosophica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Magia philosophica: hoc est Francisci Patricii summi philosophi Zoroaster & eius 320. oracula Chaldaica. Asclepii Dialogus. & Philosophia magna</i>	1953.	Hamburgi	Wolff	12
<i>La militia romana</i>	<i>Res militaris Romana</i>	1699.	Trajecti ad Rhenum	Halma, vander Aa	12
<i>Nova de Universis Philosophia</i>	<i>Nova de universis philosophia: libris 50 comprehensa; In qua Aristotelica Methodo... ad Primam causam Ascenditur</i>	1593.	Venetis	Meiettus	11
<i>Della historia</i>	<i>De legendae Scribendaeque historiae ratione dialogi 10</i>	1570.	Basileae	Per Sixtum Henricpetri	11
<i>Della retorica</i>	<i>Della retorica: dieci Dialoghi</i>	1994.	Lecce	Conte	11
<i>La militia Romana</i>	<i>La Militia Romana di Polibio, di Tito Livio, e di Dionigi Alicarnaseo</i>	1583.	Ferrara	Mamarelli	9
<i>L'amorosa Filosofia</i>	<i>L'amorosa filosofia</i>	1963.	Firenze	Le Monnier	9
<i>Lettere ed Opuscoli</i>	<i>Lettere ed Opuscoli inediti</i>	1975.	Firenze	Nella Sede dell'Istituto Palazzo Strozzi	8
<i>Della historia</i>	<i>Della historia dieci Dialoghi: ne' quali si Ragiona di tutte le Cose appartenenti All' historia</i>	1560.	Venetia	Arrivabene	8
<i>Ps.-Philoponus Exp. In Arist. Metaph.</i> (prijevod s grčkog)	<i>Expositiones in Aristotelis (Metaphysicam)</i>	1583.	Ferrariae	Marmarellus	7
<i>Nova de Universis Philosophia</i>	<i>Nova de universis philosophia in qua Aristotelica Methodo, non per Motum, sed per Lucem, et lumina, Ad primam causam Ascenditur. Deinde Propria Patricii Methodo, tota in contemplationem venit divinitas. Postremo methodo Platonica, rerum Universitas, a con</i>	1591.	Ferrariae	Mamarellus	7
<i>Della poetica</i>	<i>Della Poetica: la Deca disputata Nella quale e per Istoria</i>	1586.	Ferrara	Baldini	6
<i>Proclus: Elementa Theologica et Physica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Elementa theologica et physica</i>	1583.	Ferrariae	apud Dominicum Mamarellum	5
<i>Nova de Universis Philosophia</i>	<i>Nova sveopća filozofija</i>	1979.	Zagreb	Sveučilišna Naklada Liber	5

Djelo	Naslov	Godina objavljivanja	Mjesto	Izdavač	Broj pretisaka
<i>Discussiones Peripateticæ</i>	<i>Discussionum Peripateticorum Tomi 1, libri 13</i>	1571.	Venetiis		5
<i>De spacio Physico et Mathematico</i>	<i>De spacio physico et mathematico</i>	1996.	Paris	Vrin	4
<i>Della historia</i>	<i>Deset dijaloga o povijesti</i>	1980.	Pula	Čakavski Sabor	3
<i>Paralleli militari</i>	<i>Paralleli militari: Ne'quali si fa Paragone delle Milizie antiche, in Tutte le parti loro, Con le moderne</i>	1594.	Roma	Appreso Luigi Zannetti	3
<i>Pagine scelte</i>	<i>Pagine scelte</i>	1965.	Padova	Liviana	3
<i>Della historia</i>	<i>Theoretiker humanistischer Geschichtschreibung: Nachdr. Exempl. Texte aus d. 16. Jahrhundert</i>	1971.	München	Fimk	3
<i>Della retorica</i>	<i>Garin, Eugenio (ed.): Testi umanistici su la retorica</i>	1953.	Roma	Bocca	3
<i>Hermes Trismegistos: Opera</i> (prijevod s grčkog)	<i>Sestien boeken van Hermes Trismegistus: uyt het Griecx ghebracht in ons Nederduytisch / Met eene schoone Voor-rede uyt het Latijn van Franciscus Patricius</i>	1652.	T'Amstelredam	Pieter La Burgh	3
<i>Discussiones Peripateticæ</i>	<i>Discussionum peripateticorum Libri 13</i>	1572.	Venetia	apud Dominicum de Franciscis	3
<i>Della retorica</i>	<i>Della retorica: dieci Dialoghi</i>	1562.	Venetia	Senese	3
<i>Della nuova Geometria</i>	<i>Della nuova Geometria libri XV</i>	1587.	Ferrara	Baldinus	2
<i>Della retorica</i>	<i>Deset dijaloga o retorici</i>	1983.	Pula	Čakavski Sabor	2
<i>La città felice</i>	<i>La città felice</i>	1553.	Venetia	G. Griffio	2
<i>La città felice</i>	<i>Sretan grad</i>	1993.	Zagreb	DTP Centar	2
<i>La militia Romana</i>	<i>Res Militaris Romana</i>	1735.	Venetiis	Javarina	2
<i>Izabrani politički spisi</i>	<i>Izabrani politički spisi</i>	1998.	Zagreb	Golden Marketing	1
<i>Della retorica</i>	<i>Dieci dialoghi delle Retorica</i>	1643.	s.l.		1
<i>De renum Natura</i>	<i>Philosophiae de renum natura libri 2 Priores</i>	1587.	Ferraria	Victor. Baldinus	1
<i>Theologia Aristotelis</i> (prijevod s grčkog)	<i>Mystica Aegyptiorum et Chaldaeorum: a Platone voce tradita, et ab Aristotele excepta Et conscripta Philosophia edente Francisco Patricio</i>	1591.	Ferrara	Ex typographia B. Mamarelli	1
<i>Oracula Chaldaica</i> (prijevod s grčkog)	<i>The Chaldaean Oracles</i>	1989.	Gillette	Haptangle	1
<i>Oracula Chaldaica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Zoroaster et ejus CCCXX oracula Chaldaica: Ejus opera e tenebris eruta et latine reddita</i>	1591.	Ferrara		1
<i>Paralleli militari</i>	<i>Paralleli militari</i>	1606.	Roma	Facciotto	1
<i>Ps.-Philoponus Ex. In Arist. Metaph.</i> (prijevod s grčkog)	<i>Expositiones in Aristotelis (Metaphysicam)</i>	1981.	Oxford	Oxford Microform Publ.	1
<i>Ps.-Zoroaster Et al.: Magia Philosophica</i> (prijevod s grčkog)	<i>Zoroaster et ejus 320 oracula Chaldaica</i>	1680.	Labacy	Mayr	1
<i>Risposta... Giacomo Mazzini</i>	<i>Risposta... a due opposizioni fattegli dal Sig. Giacomo Mazzini</i>	1587.	Ferrara	Appreso Vittorio Baldini	1
<i>La città felice</i>	<i>Campanella, T.: La città del sole</i>	1996.	Genova	Marietti	1

Heinrich C. Kuhn

Counting What May Count Regionally

The Presence of Prints of Works by
Frane Petrić in German Libraries

Using bibliographical data from the major electronic German libraries' catalogues for the editions of the works by Frane Petrić and the copies of these works, it is possible to arrive at results which probably cannot be obtained using other means and instruments. There are strong indicators that the pre20th century German reception of Petrić differs considerably from his reception elsewhere (especially in the U.K.). In this phase of reception the impact of the *Discussiones peripateticae* and the *Militia romana* is particularly conspicuous. The results for the impact of the 1953sq editions of Petrić's works are under many aspects different from the results obtained for the earlier editions of his works. This is a preliminary case study for Germany, using data from the U.K. and from the AHCI database for comparisons.